

**M I R A a.d. za proizvodnju
keksa i srodnih proizvoda
članica Kraš grupe
Prijedor**

**N A P O M E N E
UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA 2020. GODINU**

U Prijedoru, februara 2021. godine

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

MIRA je akcionarsko društvo koje se bavi proizvodnjom keksa i srodnih proizvoda (čajnih peciva, punjenih čajnih peciva i vafl-proizvoda). U sastavu je društva Kraš d.d. Zagreb kao članica Kraš grupe.

Proizvodnja keksa u Prijedoru datira još od 1928. godine kada je Vid Četić sa svojom porodicom pokrenulo manufakturnu izradu keksa i medenjaka. Kao društveno preduzeće MIRA posluje od 1946. godine, od 1948. godine posluje pod imenom "Mira Cikota" Prijedor kao samostalni privredni subject.. Tokom 1967. godine izvršeno je udruživanje i "Mira Cikota" ulazi u satav „Josip Kraš“-a Zagreb. Na osnovu toga, tokom 1991. godine registrovano je društvo „Kraš – Mira Cikota“, Prijedor dok je 1992. godine promijenjen naziv u MIRA d.o.o., Prijedor. U skladu s propisima Republike Srpske, u 1995. godini, Društvo je postalo osnovno državno preduzeće.

Direkcija za privatizaciju Republike Srpske, Rješenjem broj 01-109-4/99 od 30. oktobra 2001. godine, odobrila je program privatizacije i donijela odluku da se privatizacija državnog kapitala u ukupnom iznosu od 18.473.634 KM obavi vaučer ponudom (55% državnog kapitala) u korist KRAŠ d.d., Zagreb i metodom tendera (30% državnog kapitala). Na osnovu istog rješenja, u postupku privatizacije, 10% vrijednosti akcija državnog kapitala prenijeto je na Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Srpske i 5% na Fond za restituciju Republike Srpske. Većinski vlasnik Društva je Kraš d.d. Zagreb koji posjeduje 76,09 % akcija.

Integracijom MIRE u poslovni sistem Kraša ostvarene su brojne pretpostavke za uspješnije poslovanje, kao što su: implementiranje informatičkog sistema komplementarnog Krašu; značajni investicioni radovi u proizvodnji, skladištu i fabričkom krugu, administrativnoj zgradi; umnožavanje aktivnosti značajnih za vizuelni identitet, itd. Kao rezultat uspješne integracije u poslovni sistem Kraša, Mira je uspostavila i potvrdila sistem upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001, IFS, Halal., a Društvo takođe slijedi smjernice HACCP standarda za sigurnost hrane.

Usklađujući se sa Zakonom o privrednim društvima 2016. godine Društvo mijenja naziv u MIRA a.d. za proizvodnju keksa i srodnih proizvoda članica Kraš grupe.

MIRA je danas jedan od vodećih proizvođača konditorskih proizvoda u Bosni i Hercegovini. MIRA je proizvela 6,413 tona keksa i vafla te 28 % svojih proizvoda plasira na domaće tržište, a 72% izvozi, i to najvećim dijelom u Hrvatsku, Sloveniju, Srbiju, Makedoniju, Crnu Goru i Zapadnu Evropu, kao i u prekookeanske zemlje – Saudijsku Arabiju, Ameriku, Kanadu i Australiju.

Putem javne ponude koja je objavljena 26.03.2020. godine, a čije je objavljivanje odobreno Rješenjem Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske, broj:01-UP-33-95-3/20 od 24.03.2020. godine i koja je istekla dana 27.04.20. godine, Kraš d.d. Zagreb je postao vlasnik dodatnih 20,59 % akcija Društva. Po okončanju postupka javne ponude Kraš d.d. Zagreb u svom vlasništvu ima 96,68 5% akcija Društva.

Skupština akcionara Društva Mira a.d. članica Kraš grupe je na svojoj XX redovnoj sjednici održanoj dana 29.06.2020. godine donijela Odluku o prenosu akcija manjinskih akcionara na otkupioaca. U skladu sa odredbama člana 438v. Zakona o privrednim društvima (Sl. Glasnik RS, broj:127/08, 58/09, 100/11,

67/13, 100/17 i 82/19) organ nadležan za vođenje poslova društva je obavezan da uz prijavu dostavi i izjavu da odluka skupštine nije pobijana u roku predviđenom u skladu sa Zakonom.

Dana, 03.08.2020. godine dobili smo uvjerenje Okružnog privrednog suda u Prijedoru, broj: 067-0-Su-200-000-404 od 03.08.2020. godine da se pred sudom vodi postupak radi pobijanja Odluke o prenosu akcija manjinskih akcionara od Otkupioca, koja je usvojena na XX godišnjoj Skupštini akcionara koja je održana dana, 29.06.2020. godine.

Iz tog razloga nije postojala mogućnost da se izvrši registracija gore navedene odluke niti da se okonča postupak u Centralnom registru hartija od vrijednosti do okončanja sudskog spora.

Upisani osnovni kapital iznosi 18.473.634 KM i podijeljen je na 18.473.634 akcije nominalne vrijednosti 1 KM.

Na dan 31. decembra 2020. godine Društvo je zapošljavalo 335 radnika (31. decembra 2019. godine 347 radnika).

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske broj 94/15) i ostalom primjenjivom zakonskom regulativom u Republici Srpskoj.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji pravna lica i preduzetnici u Republici Srpskoj sastavljaju i prezentuju finansijske izvještaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primjenjivi Međunarodni računovodstveni standardi (MRS), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (MSFI) i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

2.2. Procjenjivanje

Finansijski izvještaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrijednosti.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primijenjenim okvirom za izvještavanje zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje djeluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrijednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrijednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrijednosti koja je procijenjena na ovaj način.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni na dan 31.12.2020. godine i izraženi su u konvertibilnim markama (KM).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom) koji podrazumijeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.2. Poslovne promjene u stranoj valuti

Poslovne promjene u stranoj valuti su preračunate u konvertibilne marke po zvaničnom srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine, koji je važio na dan poslovne promjene.

Sve pozicije sredstava i obaveza u stranim sredstvima plaćanja se preračunavaju u njihovu protuvrijednost u konvertibilnim markama po zvaničnom srednjem kursu Centralne banke BiH važećem na dan bilansa stanja.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine, kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspjeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta na dan 31. decembra su:

Valuta	2019.	2020.
EUR	1,955830	1,955830
USD	1,747994	1,592566
CAD	1,337686	1,245672

3.3. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumulisanu ispravku vrijednosti i gubitke uslijed obezvređenja. Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrijednosti ili po cijeni koštanja.

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrijednosti koju čine faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne spremnosti.

U skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom, na dan bilansa stanja rukovodstvo Društva analizira vrijednosti po kojima je prikazana nematerijalna i materijalna imovina Društva.

Ukoliko postoji indicija da je neko sredstvo obezvrijeđeno, nadoknadivi iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrijednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrijednosti. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primjenom stopa amortizacije koje su određene tako da se nabavna vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku vijeka upotrebe.

Određivanje korisnog vijeka upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promjenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava na nabavnu vrijednost kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog mjeseca od datuma nabavke.

Odlukom Upravnog odbora, stope amortizacije u 2020. godini su usklađene sa stopama amortizacije Kraš grupe.

Primijenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2019. %	2020. %
Građevinski objekti	2,50-6,66	2,5
Postrojenja i oprema	3,00-33,33	10
Računari i ostala oprema	11,00-25,00	20 i 25

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Predmeti dugoročne materijalne imovine povlače se iz upotrebe i rashoduju, kada se od njih više ne očekuje korist.

Troškovi pozajmljivanja (kamate i slični troškovi) ugovoreni i nastali zbog pribavljanja određenih sredstava, ako je potrebno duže vrijeme da se počnu koristiti i koji su nastali do završetka izgradnje, kapitalizuju se.

3.4. Zalihe

Zalihe sirovina i materijala iskazuju se po troškovima nabavke. Nabavnu vrijednost sirovina, materijala čini faktorna cijena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Obračun izlaza zaliha sirovina i materijala vrši se po metodi prosječne ponderisane nabavne cijene.

Zalihe proizvodnje u toku (nedeovršene proizvodnje) i gotovih proizvoda vode se po stvarnoj cijeni proizvodnje, odnosno po neto prodajnoj vrijednosti ako je niža.

Neto prodajna vrijednost je procijenjena prodajna vrijednost u normalnim uslovima poslovanja, koju društvo može postići na tržištu, umanjena za troškove koji su neophodni da bi omogućili namjeravanu prodaju (trošak prodaje).

3.5. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja čine potraživanja od povezanih pravnih lica, potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu, potraživanja od radnika, potraživanja od države i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca se priznaju kada Društvo isporuči gotove proizvode, odnosno prenese kontrolu nad tim gotovim proizvodima na kupca i kada je vjerovatno da će uspjeti naplatiti ta potraživanja. Potraživanja su iskazana po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste. Potraživanja od kupaca iz inostanstva izražena u stranim valutama, iskazuju se u konvertibilnim markama preračunatim po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan poslovne promjene.

3.6. Gotovina

Imovina u obliku novca na računima i u blagajni, iskazuje se u nominalnoj vrijednosti izraženoj u konvertibilnim markama.

Novčana sredstva u stranoj valuti na računima i u blagajni, iskazuju se u konvertibilnim markama preračunatim po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan transakcije i na dan bilansa stanja.

3.7. Kapital i rezerve

Kapital predstavlja trajni najkvalitetniji izvor sredstava, odnosno čini neto imovinu društva.

U poslovnim knjigama kapital se iskazuje kao: osnovni kapital, zakonske rezerve, neraspoređena dobit iz prethodnog perioda, dobit tekuće godine, a gubitak predstavlja ispravku vrijednosti kapitala.

Društvo je odradilo obračun vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca prema MSFI 9 - Finansijski instrumenti i u tekućoj godini proknjižilo efekte preko neraspoređene dobiti prethodnog perioda za efekte prije 01.01.2020. godine

Efekti za 2020. godinu su proknjiženi preko Bilansa uspjeha u 2020. godini.

3.8. Dugoročne obaveze

Dugoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje podmirenje u roku dužem od 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja. Dugoročne obaveze iskazuju se u poslovnim knjigama u vrijednosti nastale poslovne promjene dokazane dokumentima i ugovorom o stvaranju obaveze.

U okviru dugoročnih obaveza iskazuju se:

- obaveze prema povezanim društvima,
- obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama,
- obaveze za najmove (finansijski lizing)

Na kontu dugoročnih obaveza prema bankama i drugim finansijskim institucijama evidentiraju se dugoročni (s rokom povrata dužim od godine dana) krediti primljeni od finansijskih institucija kao što su banke, osiguravajuća društva i sl.

Obaveze za primljeni kredit knjiže se u visini iznosa primljenog kredita na računu Društva.

Na dan bilansiranja dio dugoročnog kredita koji dospjeva na plaćanje u periodu do jedne godine knjiži se na kratkoročne obaveze.

3.9 . Kratkoročne obaveze

Na poziciji kratkoročnih obaveza iskazuje se dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dopijeva u periodu do godinu dana, obaveze iz poslovanja (obaveze prema dobavljačima, zaposlenima, državi i sl). U poslovnim knjigama i izvještajima kratkoročne obaveze se iskazuju prema vrijednosti poslovne promjene koja je dokazana dokumentom (fakturom ili ugovorom).

3.10. Pasivna vremenska razgraničenja

Na kontima Pasivnih vremenskih razgraničenja evidentira se odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg perioda.

Kao odgođeno plaćanje troškova, iskazuju se troškovi koji dopijevaju za obračunavanje u tekućem periodu, a obaveza plaćanja nastaje u sljedećem obračunskom periodu.

Kao prihod budućeg perioda iskazuje se odgođeno priznavanje prihoda, za koje se sa prihvatljivom sigurnošću može procijeniti nemogućnost naplate, odnosno na osnovu odredbi standarda nisu stečeni uslovi za njihovo priznavanje.

3.11. Prihodi

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrijednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrijednost.

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata po kratkoročnim i dugoročnim potraživanjima, pozitivne kursne razlike i ostale finansijske prihode, ostvarene iz odnosa sa povezanim i ostalim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

U okviru ostalih prihoda iskazuju se dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine, pozitivni efekti promjene fer vrijednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrijednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrijednosti po osnovu vrijednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

Na kraju svakog obračunskog perioda utvrđuje se promjena vrijednosti nedovršene proizvodnje, gotovih proizvoda i robe u odnosu na početno stanje.

U bilansu uspjeha utvrđeni iznos povećanja vrijednosti zaliha učinaka povećava, a iznos smanjenja smanjuje prihode.

3.12. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspjeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspjeha perioda na koji se odnosi, a u skladu sa načelom uzročnosti.

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrijednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrijednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.13. Naknade zaposlenima

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo obračunava plate i naknade radnicima u bruto iznosu, uključujući i poreze i doprinose, na teret troškova perioda na koji se odnose.

U skladu sa pozitivnim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj i internim aktima, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 neto mjesečne zarade koje je zaposleni ostvario u mjesecu koji prethodi mjesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosječne mjesečne neto zarade isplaćene u Republici Srpskoj u mjesecu koji prethodi mjesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

3.14. Porez na dobit

Porez na dobit se obračunava u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srpske. Konačna poreska osnovica, na koju se primjenjuje stopa poreza na dobit od 10 % utvrđuje se Prijavom poreza na dobit. Poreska osnovica iskazana u poreskoj prijavi se obračunava na osnovu ostvarene dobiti za period, prikazane u zakonski propisanom bilansu uspjeha, korigovane za razlike definisane poreskim propisima Republike Srpske. Ove korekcije uglavnom obuhvataju povećanje poreske osnovice za troškove koji se po poreskim propisima ne priznaju i umanjenje za gubitke u poslovanju iz ranijih godina.

U 2017. godini dosen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit (Službeni glasnik Republike Srpske 1/17), na osnovu njega i Pravilnik o amortizaciji stalnih sredstava u poreske svrhe (Službeni glasnik Republike Srpske 96/17) koji propisuju novi način obračuna amortizacije za poreske svrhe, kao i visinu stopa amortizacije osnovnih sredstava za poreske svrhe koji se bitno razlikuju od metoda obračuna i visine stopa amortizacije koji se primjenjuju za računovodstvene svrhe, iz čega nastaju privremene poreske razlike.

Kao posljedica navedenih izmjena propisa u finansijskim izvještajima Društva na dan 31.12.2020. godine iskazane su odložene poreske obaveze u iznosu od 222.810,16 KM, odnosno odloženi poreski prihodi u iznosu od 24.489,12 KM.

U 2019. godini donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit (Službeni glasnik Republike Srpske 58/19). Zakonom su definisani uslovi i način sticanja prava na oslobađanje od poreza.

4. KOREKCIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU

Društvo je u poslovnoj 2020. godini izvršilo određene korekcije prethodno iskazanog bilansa stanja na dan 01.01.2020. godine, radi korekcije grešaka iz ranijih godina uskladu sa MRS -8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

a) Efekti korekcije početnog stanja

Društvo je u toku 2020. godine angažovalo ovlaštenog aktuara da izradi aktuarski izračun za rezervacije sredstava za isplate otpremnina po MRS 19. U skladu sa Mišljenjem ovlaštenog aktuara o rezervaciji sredstava za otpremnine Društvo je izvršilo korekciju sa stanjem na dan 01.01.2019. godine i 31.12.2019. godine, uzevši u obzir mišljenje ovlaštenog aktuara za 2017., 2018. i 2019. godinu.

KOREKCIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU Efekti korekcije bilansa stanja na dan 01.01.2019. godine

O P I S	Br. note	(u KM)	
		Stanje na dan 31.12.2018.	Korekcije +/- Stanje na dan 01.01.2019.
AKTIVA			
Stalna imovina	5.1.	18.726.288	18.726.288
Nematerijalna sredstva			
Nekretnine postrojenja, oprema i inv nekretnine u pripremi		18.726.288	18.726.288
Biološka sredsta i sredstva kulture	5.1.	0	0
Višegodišnji zasadi			
Sredstva kulture			
Dugoročni finansijski plasmani		0	0
Dugoročni zajmovi u zemlji			
Ukupno stalna imovina		18.726.288	18.726.288
Tekuća imovina		10.130.775	10.130.775
Zalihe	4.3.	2.990.835	2.990.835
Kratkoročna potraživanja i finansijski plasmani	4.4.	6.498.611	6.498.611
Gotovina i ekvivalenti gotovine	4.5.	361.932	361.932
PDV	4.6.	258.976	258.976
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	4.6.	20.421	20.421
POSLOVNA AKTIVA		28.857.063	28.857.063
VANBILANSNA AKTIVA		199.163	199.163

UKUPNA AKTIVA		29.056.226	29.056.226
PASIVA			
Kapital	4.7.	22.370.337	22.122.687
Akcijski kapital	4.7.	18.473.634	18.473.634
Zakonske rezerve	4.7.	322.535	322.535
Revalorizacione rezerve		0	0
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	4.7.	2.221.321	-247.650 1.973.671
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	4.7.	1.352.847	1.352.847
Dugoročna rezervisanja		0	0
Rezervisanja za primanja zaposlenih	4.8.	0	0
Obaveze	4.9.	6.486.726	6.486.726
Dugoročne obaveze	4.9.1.	795.549	795.549
Obaveze prema povezanim pravnim licima		0	0
Dugoročni krediti		736.694	736.694
Obaveze po osnovu finansijskog zakupa		58.855	58.855
Kratkoročne obaveze	4.9.2.	5.691.177	5.691.177
Dio dugoročnih obaveza koje dospijevaju do godinu dana		1.604.693	1.604.693
Obaveze iz poslovanja	4.9.2.b	3.263.541	3.263.541
Obaveze za zarade i naknade zarada	4.9.2.c	466.764	466.764
Druge obaveze	4.9.2.d	27.295	27.295
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	4.9.2.e	28.647	28.647
Obaveze za porez na dobit	4.9.2.f	62.023	62.023
Pasivna vremenska razgraničenja	4.9.2.g	32.296	32.296
Odložene poreske obaveze	4.9.2.h	205.918	205.918
Ukupno obaveze		6.486.726	6.486.726
POSLOVNA PASIVA		28.857.063	28.857.063
VANBILANSNA PASIVA		199.163	199.163
UKUPNA PASIVA		29.056.226	29.056.226

Efekti korekcije bilansa stanja na dan 31.12.2019. godine

(U KM)

O P I S	Prethodno iskazano 31.12.2019.	Korekcije +/-	Korigovano 31.12.2019.
AKTIVA			
Stalna imovina	20.693.734		20.693.734
Nematerijalna sredstva			
Nekretnine postrojenja, oprema i inv nekretnine u pripremi	20.693.734		20.693.734
Biološka sredsta i sredstva kulture	69.243		69.243

Višegodišnji zasadi	40.467		40.467
Sredstva kulture	28.776		28.776
Dugoročni finansijski plasmani	0		0
Dugoročni zajmovi u zemlji			
Ukupno stalna imovina	20.762.976		20.762.976
Tekuća imovina	11.612.597		11.612.597
Zalihe	3.307.123		3.307.123
Kratkoročna potraživanja i finansijski plasmani	7.364.029		7.364.029
Gotovina i ekvivalenti gotovine	631.463		631.463
PDV	294.252		294.252
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	15.731		15.731
POSLOVNA AKTIVA	32.375.574		32.375.574
VANBILANSNA AKTIVA	628		628
UKUPNA AKTIVA	32.376.202		32.376.202
PASIVA			
Kapital	23.403.571	-269.605	23.133.967
Akcijski kapital	18.473.634		18.473.634
Zakonske rezerve	390.177		390.177
Revalorizacione rezerve	0		0
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	3.186.504	-247.604	2.938.854
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	1.353.256	-21.954	1.331.302
Dugoročna rezervisanja	0	269.605	269.605
Rezervisanja za primanja zaposlenih	0	269.605	269.605
Obaveze	8.972.002		8.972.002
Dugoročne obaveze	1.415.337		1.415.337
Obaveze prema povezanim pravnim licima	1.374.367		1.374.367
Dugoročni krediti	0		0
Obaveze po osnovu finansijskog zakupa	40.970		40.970
Kratkoročne obaveze	7.556.666		7.556.666
Dio dugoročnih obaveza koje dospijevaju do godinu dana	1.321.287		1.321.287
Obaveze iz poslovanja	5.160.062		5.160.062
Obaveze za zarade i naknade zarada	454.000		454.000
Druge obaveze	176.559		176.559
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	27.677		27.677
Obaveze za porez na dobit	137.071		137.071
Pasivna vremenska razgraničenja	32.711		32.711
Odložene poreske obaveze	247.299		247.299
Ukupno obaveze	8.972.002	269.905	9.241.607
POSLOVNA PASIVA	32.375.574		32.375.574
VANBILANSNA PASIVA	628		628
UKUPNA PASIVA	32.376.202		32.376.202

KOREKCIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU
Efekti korekcije bilansa uspjeha na dan 31.12.2019. godine

(u KM)

OPIS	Broj note	Prethodno iskazano 31.12.2019.	Korekcije +/-	Korigovano 31.12.2019.
POSLOVNI PRIHODI	4.10.	23.166.921		23.166.921
Prihodi od prodaje robe		9.326		9.326
Prihodi od prodaje učinaka		23.357.860		23.357.860
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i proizvoda		4.776		4.776
Povećanje vrednosti zaliha učinaka		0		0
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka		259.635		259.635
Ostali poslovni prihodi		54.594		54.594
POSLOVNI RASHODI	4.11.1.	21.615.015	21.954	21.636.969
Nabavna vrednost prodate robe		0		0
Troškovi materijala	4.11.1.a	13.197.793		13.197.793
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	4.11.1.b	5.898.019		5.898.019
Troškovi proizvodnih usluga	4.11.1.c	392.742		392.742
Troškovi amortizacije i rezervisanja	4.11.1.d	1.643.587	21.954	1.665.541
Troškovi amortizacije		1.643.587		1.643.587
Troškovi rezervisanja		0	21.954	21.954
Nematerijalni troškovi bez poreza i doprinosa	4.11.1.e	410.833		410.833
Troškovi poreza		66.506		66.506
Troškovi doprinosa		5.536		5.536
POSLOVNI DOBITAK		1.551.906		1.529.952
FINANSIJSKI PRIHODI	4.10.2.	191.497		191.497
FINANSIJSKI RASHODI	4.11.2.	208.516		208.516
DOBIT IZ REDOVNE AKTIVNOSTI		1.534.886	-21.954	1.512.932
OSTALI PRIHODI	4.10.3.	106.436		106.436
DOBIT PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE		0		0
PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	4.10.4.	1.257		1.257
UKUPNI PRIHODI		23.466.111		23.466.111
OSTALI RASHODI	4.11.	104.013		104.013
RASHODI PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE		0		0
GUBITAK PO OSNOVU STALNIH PRIHODA I RASHODA				
DOBIT PO OSNOVU STALNIH PRIHODA I RASHODA		2.423		2.423

RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	4.11.5.	6.858	6.858
UKUPNI RASHODI		21.934.402	21.954
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		1.531.708	-21.954
Porez na dobit	4.9.2002	137.071	137.071
Odloženi poreski rashodi		41.381	41.381
DOBITAK TEKUĆE GODINE		1.353.256	-21.954

5. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

❖ NAPOMENE UZ BILANS STANJA

5.1. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

(u KM)

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Biološka sredstva i sredstva kulture	NPO u pripremi	Dati avansi za NPO	Ukupno osnovna sredstva	Nematerijalna ulaganja
Nabavna vrednost								
Stanje, 01. 01.2019.	821.294	17.337.639	27.210.392	28.776	540	-	45.398.641	101.250
Nabavke u toku perioda	-	-	-	40.814	3.468.884	229.391	3.739.089	-
Aktiviranja	-	2.529.288	138.606	-	(2.667.894)	-	-	-
Viskovi	-	-	-	-	-	-	-	-
Prodaja	-	-	-	-	-	-	-	-
Otpis i rashod	-	(47.844)	(1.326.224)	-	-	-	(1.374.068)	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje 31.12.2019.	821.294	19.819.083	26.022.774	69.590	801.530	229.391	47.763.662	101.250
Stanje, 01.01.2020.	821.294	19.819.083	26.022.774	69.590	801.530	229.391	47.763.662	101.250
Nabavke u toku perioda	-	-	-	-	2.231.374	827.350	3.058.724	30.967
Aktiviranja	-	173.982	2.858.922	-	(3.032.904)	-	-	-
Viskovi	-	-	-	-	-	(878.153)	(878.153)	-
Prodaja	-	-	(2.019.420)	-	-	-	(2.019.420)	-
Rashod	-	-	(615.045)	-	-	-	(615.045)	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje 31.12.2020.	821.294	19.993.065	26.247.231	69.590	-	178.588	47.309.768	132.217

Ispravka vrijednosti

Stanje, 01.01.2019.	-	9.238.649	17.433.704	-	-	-	26.672.353	101.250
Amortizacija u toku perioda	-	597.457	1.045.783	347	-	-	1.643.587	-
Prodaja	-	-	-	-	-	-	-	-
Otpis i rashod	-	-	(1.311.707)	-	-	-	(1.311.707)	-
Ostalo	-	(3.548)	-	-	-	-	(3.548)	-
Stanje 31.12.2019.	-	9.832.558	17.167.780	347	-	-	27.000.685	101.250
Stanje, 01. 01.2020.	-	9.832.558	17.167.780	347	-	-	27.000.685	101.250
Amortizacija u toku perioda	-	491.012	2.034.829	4.081	-	-	2.529.922	3.114
Prodaja	-	-	(2.019.420)	-	-	-	(2.019.420)	-
Rashod	-	-	(597.869)	-	-	-	(597.869)	-
obevredenje	-	-	14.284	-	-	-	14.284	-
Stanje 31.12.2020 .	-	10.323.570	16.599.604	4.428	-	-	26.927.602	104.364
Stanje, 31.12.2020	821.294	9.669.495	9.647.627	65.162	-	178.588	20.382.166	27.853
Stanje, 31.12.2019	821.294	9.986.525	8.854.994	69.243	801.530	229.391	20.762.977	-
Stanje, 31.12. 2018	821.294	8.098.990	9.776.688	28.776	540	-	18.726.288	-

4.3. ZALIHE

POZICIJA	KM		
	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Zalihe sirovina i materijala	2.115.657	2.708.542	2.122.168
Materijal za proizvodnju-sirovine	1.171.595	1.618.598	998.954
Materijal za proizvodnju-ambalaža	618.990	909.865	831.074
Tehnički materijal	246.435	146.827	200.780
Gorivo i mazivo	42.060	4.488	55.141
HTZ sredstva	1.535	0	7.663
Materijal u skladištu restorana	11.837	9.148	8.673
Ostalo (potrošni mater. povr. amb.)	23.205	19.616	19.883
Nedovršena proizvodnja	6.727	13.625	5.864
Gotovi proizvodi	1.372.150	583.385	850.781
Trgovačka roba	0	0	0
Dati avansi za robu	3.078	1.570	12.022
Stalna sredstva namjenjena otuđenju	0	0	0
Ukupno:	3.497.612	3.307.123	2.990.835

4.4. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA I PLASMANI

POZICIJA	KM		
	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Kratkoročna potraživanja	5.652.546	7.340.788	6.407.050
Kratkoročni finansijski plasmani	1.875	23.241	1.375
Ukupno:	5.654.421	7.364.029	6.408.425

a) Kratkoročna potraživanja

POZICIJA	KM		
	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Potraživanja od kupaca - povezana lica	2.737.805	5.204.357	4.470.930
Potraživanja od kupaca u zemlji	10.469	6.276	9.069
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	2.745.802	1.923.826	1.746.508
Druga kratkoročna potraživanja			
Potraživanja od zaposlenih	253	2.295	1.470
Potraživanja iz specifičnih proizvoda (bonovi za kafu)	607	632	549
Ostala potraživanja (Fond zdravstva-ref. bol.i državne institucije)	31.961	114.798	87.006
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	125.648	88.604	91.518
Ukupno:	5.652.546	7.340.788	6.407.050

Najveća pojedinačna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2020. godine su:

OMER ALI BALSHARAF	2.266.057
KRAŠ TRGOVINA d.o.o., Široki Brijeg	1.607.296
KRAŠ d.d., Zagreb	465.018
KRAŠCOMMERCE d.o.o., Ljubljana	334.493
KRAŠ COMMERCE d.o.o., Skoplje	245.481
KRAŠ COMMERCE d.o.o., Beograd	85.519
Ukupno:	5.003.862

Potraživanja prema roku dospjeća:

	do 30 dana	od 30 do 60	od 60 do 90	od 90 do 180	preko 3 godine	Dospjela potraživanja	Nedospjela potraživanja	Ukupno
Potraživanja od kupaca povezana pravna lica u FBiH	321.889					321.889	1.285.407	1.607.296
Potraživanja od kupaca povezana pravna lica u inostranstvu							1.130.509	1.130.509
Potraživanja od kupaca iz RS	5.918	427			2.083	8.428	2.041	10.469
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	480.477	193.691	347.461	437.851		1.459.480	1.286.322	2.745.802
Ukupno	808.283	194.119	347.461	437.851	2.083	1.789.797	3.704.280	5.494.076

b) Kratkoročni finansijski plasmani

POZICIJA	KM		
	31.12.2019.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Kratkoročni krediti	20.581	0	0
Dio dugoročnih fin. plasmana koji dospijeva za naplatu do godinu dana	2.660	1.875	1.375
Ukupno:	23.241	1.875	1.375

4.5. GOTOVINA

POZICIJA	KM		
	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Gotovina na računima u banci	32.825	114.072	77.645
Gotovina na deviznim računima	232.912	516.324	282.716
Gotovina u blagajni	924	1.067	1.571
Ukupno:	266.661	631.463	361.932

4.6. POREZ NA DODATU VRIJEDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

POZICIJA	KM		
	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Porez na dodatu vrijednost	349.239	294.281	258.976
Aktivna vremenska razgraničenja	3	15.732	20.421
Ukupno:	349.242	310.013	418.817

4.7. KAPITAL

STRUKTURA KAPITALA

STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

	u KM			Struktura (%)
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.	31. decembra 20.	31. decembra 2019.
1. Akcijski kapital	18.473.634	18.473.634	100,00%	100,00%
Ukupan osnovni kapital	18.473.634	18.473.634	100,00%	100,00%

STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

	Broj akcija kao cijeli broj u KM	
	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
1. Obične akcije		
1.1. Broj običnih akcija	18.473.634	18.473.634
1.2. Nominalna vrijednost običnih akcija ukupno	1	1
2. Svega- nominalna vrijednost akcija	18.473.634	18.473.634

Pet najvećih akcionara:

Akcionar	% učešća u osnovnom kapitalu	% učešća sa pravom glasa
KRAŠ DD ZAGREB	96.685%	96.685%
ANTONIJEVIĆ NEBOJŠA	0.126 %	0.126 %
JANKOVIĆ ZDRAVKO	0.050%	0.050%
GOLEMOVIĆ DRAGAN	0.041 %	0.041 %
ČERNIGOJ BORUT	0.040%	0.040%

Korekcije kapitala po osnovu prve primjene MRS 19 -Primanja zaposlenih

(u KM)

	31.12.2019. Nakon korekcije po MRS 19	Korekcija (+/-)	31.12.2019 prije korekcije
I Osnovni kapital	18.473.634	0	18.473.634
II Neraspoređena dobit	4.270.156	-269.605	4.539.760
1. Neraspoređena dobit ranijih godina	2.938.854	-247.651	3.186.504
2. Neraspoređena dobit tekuće godine	1.331.302	-21.954	1.353.256
III Rezerve	390.177	0	390.177
KAPITAL	23.133.967	-269.605	23.403.571

4.8. REZERVISANJA

KM

POZICIJA	31.12.2020.	31.12.2019. korigovan	01.01.2019. korigovano
Rezervisanja za primanja zaposlenih-otpremnine	322.434	269.605	0
Ukupno:	322.434	269.605	0

4.9. OBAVEZE

KM

POZICIJA	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Dugoročne obaveze	1.053.010	1.415.337	795.549
Kratkoročne obaveze	5.105.026	7.556.666	5.691.177
Ukupno:	6.158.036	8.972.002	6.486.726

4.9.1. DUGOROČNE OBAVEZE

KM

POZICIJA	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Obaveze prema povezanim pravnim licima	1.030.775	1.374.367	0
Dugoročni krediti	0	0	736.694
Obaveze po osnovu finansijskog zakupa	22.234	40.970	58.856
Ukupno:	1.053.010	1.415.337	795.549

U 2020. godini plaćena je posljednja rata ugovora o kreditu za obrtna sredstva koje je Društvo zaključilo sa Addiko bankom Banja Luka.

U 2019. godini Društvo je sa Kraš d.d.d Zagreb sklopilo dva ugovora o dugoročnom kreditu za finansiranje ulaganja u rekonstrukciju objekta na Svalama i u nabavku nove opreme u proizvodnji, sa dospijećem posljednjeg anuiteta u 2022. godini, odnosno 2024. godini.

Kao instrumenti obezbjeđenja po ugovorima su mjenice. Krediti se uredno otplaćuju.

Kamatne stope	2020.	2019.
Nepromjenjiva	1,80 % - 2,79%	1,80% - 2,79%

Društvo je krajem 2017. godine i početkom 2018. godine nabavilo putničko vozilo i kombi na finansijski lizing na period od 5 godina. Rate se uredno otplaćuju.

4.9.2. KRATKOROČNE OBAVEZE

POZICIJA	KM		
	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Dio dugoročnih obaveza sa dospeljem do godinu dana	362.327	1.321.287	1.604.693
Obaveze iz poslovanja	3.832.712	5.160.062	3.263.541
Obaveze za zarade i naknade zarada	493.436	454.000	466.764
Druge obaveze	170.060	176.559	27.295
Obaveze za ostale poreze i doprinose	22.880	27.677	28.647
Obaveze za porez na dobitak	0	137.071	62.023
Odložene poreske obaveze	222.810	247.299	205.918
Pasivna vremenska razgraničenja	800	32.711	32.296
Ukupno:	5.105.026	7.556.666	5.691.177

a) Društvo je na kratkoročne obaveze prenijelo dio dugoročnih kredita i dio dugoročnih obaveza za lizing koji dospijeva do godinu dana u iznosu od 362.327 KM.

b) Obaveze iz poslovanja

POZICIJA	KM		
	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Primljeni avansi	1.943	22.314	1.713
Obaveze prema dobavljačima - povezana društva	1.667.906	3.671.316	1.341.067
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	572.463	323.757	528.530
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	1.587.918	1.139.383	1.390.306
Ostale obaveze iz poslovanja	2.482	3.292	1.924
Ukupno:	3.832.712	5.160.062	3.263.541

c) Obaveze za zarade i naknade zarada

POZICIJA	KM		
	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	493.436	454.000	466.764
Ukupno:	493.436	454.000	466.764

d) Druge obaveze

POZICIJA	KM		
	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Druge obaveze	170.060	176.559	27.295
Ukupno:	170.060	176.559	27.295

e) Obaveze za ostale poreze i doprinose

POZICIJA	KM		
	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Obaveze za poreze, doprinose, naknade, carine i dr. troškove	22.880	27.677	28.647
Ukupno:	22.880	27.677	28.647

f) Obaveze za porez na dobitak

POZICIJA	KM		
	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Obaveze za porez na dobitak	0	137.071	62.023
Ukupno:	0	137.071	62.023

U 2020. godini obaveza za porez na dobit je 0,00 KM s obzirom da ulaganje u proizvodnju iznosi 2.747.269,30 KM.

g) Pasivna vremenska razgraničenja

POZICIJA	KM		
	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Obračunati ostali troškovi tekućeg obračunskog perioda koji nisu fakturirani u tom periodu	800	32.711	32.296
Ukupno:	800	32.711	32.296

h) Odložene poreske obaveze

POZICIJA	KM		
	31.12.2020.	31.12.2019. korigovano	01.01.2019. korigovano
Odložene poreske obaveze	222.810	247.299	205.918
Ukupno:	222.810	247.299	205.918

Odložene poreske obaveze su nastale kao rezultat različitih stopa amortizacije za stalna sredstva u računovodstvene svrhe i stopa amortizacije u poreske svrhe.

Amortizacija stalnih sredstava za računovodstvene svrhe obračunava se po stopama amortizacije koje su definisane Računovodstvenim politikama Društva.

Računovodstvene politike Društva su Odlukom Upravnog odbora 2020. godine usklađene sa Računovodstvenim politikama Kraš grupe.

❖ NAPOMENE UZ BILANS USPJEHA

4.10. PRIHODI

		KM
		31.12.2019.
OPIS	31.12.2020.	korigovano
Poslovni prihodi	25.191.099	23.166.921
Finansijski prihodi	123.825	191.497
Ostali prihodi	73.268	106.436
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	3.281	1.257
Ukupno	25.391.474	23.466.111

4.10.1. POSLOVNI PRIHODI

		KM
		31.12.2019.
OPIS	31.12.2020.	korigovano
Prihodi od prodaje robe	4.975	9.326
Prihodi od prodaje učinaka	24.381.868	23.357.860
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	3.185	4.776
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	781.867	0
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	0	259.635
Ostali poslovni prihodi	19.204	54.594
Ukupno	25.191.099	23.166.921

a) Prihodi od prodaje učinaka

		KM
		31.12.2019.
OPIS	31.12.2020.	korigovano
Prihodi od prodaje proizvoda povez pr licima i usluga Kraš	19.476.010	18.406.070
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	39.690	39.322
Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	4.866.169	4.912.469
Ukupno	24.381.868	23.357.860

b) Povećanje vrijednosti zaliha učinaka

Povećanje vrijednosti zaliha učinaka iskazano u bilansu uspjeha na dan 31.12.2020. godine iznosi 78.867 KM (31.12.2019. godine iskazano je smanjenje vrijednosti zaliha učinaka u iznosu od 259.635 KM), (Nota 4.2.).

4.10.2. FINANSIJSKI PRIHODI

		KM
		31.12.2019.
OPIS	31.12.2020.	korigovano
Prihodi od kamata	445	2.547
Pozitivne kursne razlike	123.238	188.829
Ostali finansijski prihodi	143	121
Ukupno	123.825	191.497

4.10.3. OSTALI PRIHODI

		KM
		31.12.2019.
OPIS	31.12.2020.	korigovano
Dobici po osnovu prodaje osnovnih sredstava	15.647	5.500
Dobici po osnovu prodaje materijala	5.208	30.439
Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
Ostali nepomenuti prihodi	52.413	70.498
Ukupno	73.268	106.436

4.10.4. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI POTRAŽIVANJA OD KUPACA

		KM
		31.12.2019.
OPIS	31.12.2020.	korigovano
Prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca	44.843	0
Ukupno	44.843	1.257

4.10.4. PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

		KM
		31.12.2019.
OPIS	31.12.2020.	korigovano
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	3.281	1.257
Ukupno	3.281	1.257

Prihod po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke greške iz ranijih godina najvećim dijelom se odnosi na povrat carine od strane Uprave za indirektno oporezivanje iz 2019. godine.

4.11. RASHODI

		KM
		31.12.2019.
OPIS	31.12.2020.	korigovano
Poslovni rashodi	24.426.049	21.636.969
Finansijski rashodi	323.849	208.516
Ostali rashodi	83.537	104.013
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	4.726	6.858
Ukupno	24.838.161	21.956.356

4.11.1. POSLOVNI RASHODI

	KM			
OPIS	31.12.2020.	2019. prje korekcije	Korekcija +/-	2019. korigovan
Nabavna vrednost prodane robe	0	0		0
Troškovi materijala	14.968.118	13.197.793		13.197.793
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	6.158.781	5.898.019		5.898.019
Troškovi proizvodnih usluga	400.634	392.742		392.742
Troškovi amortizacije	2.533.037	1.643.587		1.643.587
Troškovi rezervisanja	52.830	0	21.954	21.954
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	250.431	410.833		410.833
Troškovi poreza	56.696	66.506		66.506
Troškovi doprinosa	5.523	5.536		5.536
Ukupno	24.426.049	21.615.015	21.954	21.636.969

a) Troškovi materijala

	KM	
OPIS	31. 12. 2020.	31.12.2019. korigovano
Troškovi sirovina i ambalaže	13.907.475	12.076.168
Troškovi tehničkog materijala	182.001	247.694
Troškovi potrošnog materijala (za održav. higijene)	199.270	168.186
Troškovi ostalog materijala (kanc. HTZ, sit.inv.)	71.849	78.116
Troškovi plina za proizvodnju	375.007	414.080
Troškovi električne energije	222.554	197.759
Troškovi goriva	9.962	15.791
Ukupno	14.968.118	13.197.793

b) Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda

	KM	
OPIS	31. 12. 2020.	31.12.2019. korigovano
Bruto zarade i naknade zarada	5.680.827	5.569.640
Ostali lični rashodi	477.955	328.379
Ukupno	6.158.781	5.898.019

c) Troškovi proizvodnih usluga

	KM	
OPIS	31. 12. 2020.	31.12.2019. korigovano
Usluge na izradi učinaka	121.629	74.088
Troškovi transportnih usluga	17.875	12.204
Troškovi izvoznih dažbina	44.084	40.794
Troškovi PTT usluga	45.013	44.049
Troškovi održavanja	86.913	73.501

Troškovi zakupnina	863	900
Troškovi reklame	18.197	79.414
Troškovi komunalnih usluga	37.518	42.958
Troškovi za ostale usluge	28.541	24.832
Ukupno	400.634	392.742

d) Troškovi amortizacije i rezervisanja

	KM	
OPIS	31. 12. 2020.	2019. korigovan
Građevinski objekti	491.012	597.457
Postrojenja i oprema	2.034.830	1.045.784
Biološka imovina	4.081	347
Licence	3.114	0
Troškovi rezervisanja za otpremnine	52.830	21.954
Ukupno	2.585.866	1.665.541

e) Nematerijalni troškovi

	KM	
OPIS	31. 12. 2020.	31.12.2019. korigovano
Troškovi neproizvodnih usluga		
Troškovi zdravstvenih usluga (sanitarni)	34.378	31.172
Troškovi revizije, advok. usluga	29.000	12.000
Troškovi ostalih neproizv. usluga (seminari, ug. o radu)	57.934	120.961
Troškovi reprezentacije	31.159	114.656
Troškovi premija osiguranja	24.198	29.975
Troškovi platnog prometa	41.790	47.718
Troškovi članarina	17.523	15.895
Ostali nematerijalni troškovi		
Stipendije studentima	3.600	3.600
Sponzorstva, sindikat	1.000	27.322
Administrativne i sudske takse	3.662	2.099
Troškovi oglasa u štampi i dr.	6.187	5.435
Ukupno	250.431	410.833

4.11.2. FINANSIJSKI RASHODI

	KM	
OPIS	31. 12. 2020.	31.12.2019. korigovano
Rashodi kamata sa povezanim pravim licima	23.992	1.476
Rashodi kamata	11.814	49.021
Negativne kursne razlike	288.038	157.815
Ostali finansijski rashodi	5	204
Ukupno	323.849	208.516

Negativne kursne razlike su posljedica pada kursa USD u kojem se iskazuje dio potraživanja od kupaca iz inostranstva.

4.11.3. OSTALI RASHODI

OPIS	31. 12. 2020.	KM
		31.12.2019. korigovano
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanjanemat. ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	3.997	545
Gubici od prodaje materijala	11.392	20.155
Rashodi po osnovu rashod.a zaliha mater. i robe i stali rashodi	68.148	83.313
Ukupno	83.537	104.013

4.11.4. RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME

OPIS	31. 12. 2020.	KM
		31.12.2019. korigovano
Obezvrijeđenje nekretnina postrojenja i opreme	14.283	0
Ukupno	14.283	0

Društvo je angažovalo nezavisnog procjenitelja da izvrši procjenu umanjenja vrijesnosti dugotrajne imovine na dan 31.12.2020. godine u skladu sa MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine. Procjenitelj je utvrdio da je određena oprema iskazana u poslovnim knjigama po vrijednosti koja je veća od nadoknadivog iznosa, odnosno da je precjenjena, te su na osnovu toga izvršeno vrijednosno usklađenje imovine, odnosno knjiženi su rashodi po osnovu obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu 14.283 KM.

4.11.5. RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA POTRAŽIVANJA

OPIS	31. 12. 2020.	KM
		31.12.2019. korigovano
Rashodi po osnovu obezvređenja potraživanja	16.733	0
Ukupno	16.733	0

4.11.5. RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

OPIS	31. 12. 2020.	KM
		31.12.2019. korigovano
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i spravke greške iz ranijih godina	4.726	6.858
Ukupno	4.726	6.858

Rashodi po osnovu ispravke greške iz ranijih godina se odnose na korekcije za bolovanja iz 2019. godine.

5. POVEZANA LICA

Povezana pravna lica MIRA a.d. članica KRAŠ grupe su:

- KRAŠ d.d. Zagreb u čijem je većinskom vlasništvu (96.68%), kao i sa ostale članice KRAŠ grupe i Grupe PIVAC:
- Kraš trgovina d.o.o.Široki Brijeg, BiH,
- Karolina d.o.o. Osijek, Hrvatska,
- Krašcommerce d.o.o., Ljubljana, Slovenija,
- Kraš Commerce d.o.o. Beograd, Srbija,
- Kraškomerc KRAŠ dooel Skopje, Sjeverna Makedonija,
- Sol Turism, Vrgorac, Hrvatska
- PPK karlovačka mesna industrija d.d., Karlovac, Hrvatska
- Mesna industrija Vajdad.d., Čakovec, Hrvatska
- Mesna industrija Jastrebarsko d.o.o., Jastrebarsko, Hrvatska
- Mesna industrija Braća Pivac d.o.o., Čitluk, BIH

Između društva Mira a.d. članica Kraš grupe i povezanih društava identifikovane su sljedeće skupine transakcija koje su se odvijale u periodu od januara do decembra 2020.godine:

- Prodaja konditorskih proizvoda;
- Nabava sirovina – Usluge centralne nabave;
- Plaćanje naknade za licencu;
- Zajam;
- Ostale poslovne transakcije

Odnosi između Društva i povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi, po tržišnim uslovima.

O P I S	31.12.2020.	31.12.2019.
	KM	korigovano KM
<u>Potraživanja od povezanih društava</u>		
KRAŠ ZAGREB	465.018	1.973.003
KRAŠCOMMERCE LJUBLJANA	334.493	577.640
KRAŠKOMERC KRAŠ SKOPLJE	245.481	291.335
KRAŠ TRGOVINA ŠIROKI BRIJEG	1.607.296	2.219.302
KRAŠ COMMERCE BEOGRAD	85.519	143.076
Ukupno potraživanja od povezanih društava	2.737.807	5.204.356
<u>Obaveze prema povezanim društvima</u>		
KRAŠ ZAGREB	1.667.291	3.671.316
KRAŠ ZAGREB – obaveze po kreditima	1.374.367	2.013.976
KAROLINA OSIJEK	0	0
KRAŠKOMERC KRAŠ SKOPLJE	0	0
KRAŠ TRGOVINA ŠIROKI BRIJEG	615	0
Ukupno obaveze prema povezanim društvima	3.042.273	5.685.292

O P I S	2020.	2019.
	KM	korigovano KM
<u>Prihodi</u>		
KRAŠ ZAGREB	8.258.038	7.053. 653
KRAŠCOMMERCE LJUBLJANA	2.553.349	2.426.726
KRAŠKOMERC KRAŠ SKOPLJE	937.936	1.187.357
KRAŠ TRGOVINA ŠIROKI BRIJEG	7.019.825	7.096.967
KRAŠ COMMERCE BEOGRAD	724.860	659.369
Ukupno prihodi	19.494.008	18.424.070
<u>Rashodi</u>		
KRAŠ ZAGREB	2.719.314	4.449.769
KAROLINA OSIJEK	0	0
KRAŠKOMERC KRAŠ SKOPLJE	0	0
KRAŠ TRGOVINA ŠIROKI BRIJEG	2.523	1.768
Ukupno rashodi	2.721.837	4.451.537

6. VANBILANSNA EVIDENCIJA

- Bonovi za ishranu radnika

7. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi se sačuvala optimalna struktura kapitala kako bi se smanjili troškovi kapitala, a vlasnicima obezbjedio prinos na kapital. Struktura kapitala društva sastoji se od dugovanja, uključujući dugoročne kredite, gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, što uključuje akcijski kapital i akumulirani dobitak

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidljivosti finansijskih tržišta.

Tržišni rizik

U svom poslovanju, Društvo je izloženo finansijskim rizicima od promjena kurseva stranih valuta i promjena kamatnih stopa.

Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize senzitivnosti. U posmatranom periodu nije bilo značajnijih promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku, niti u načinu na koji Društvo upravlja ili mjeri taj rizik.

- Rizik od promjene kursa stranih valuta

Iako dio svojih transakcija Društvo obavlja u stranim valutama, rukovodstvo Društva smatra da Društvo nije značajno izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu. Svoje poslovne transakcije uglavnom obavlja u domicilnoj valuti (BAM), kao i u EUR-ima za koji je BAM vezana fiksnim kursom (1EUR = 1,95583 BAM).

Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti. U mjeri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni kurs kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

- Rizik od promjene kamatnih stopa

Društvo je izloženo rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promjene kamatnih stopa u mjeri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dopijevaju za naplatu u različito vrijeme ili u različitim iznosima. Društvo je izloženo umjerenom kamatnom riziku jer ima dio obaveza na koje se obračunavaju kamate.

- Rizik od promjene cijene kapitala

Društvo nije izloženo riziku od promjena cijena vlasničkih hartija od vrijednosti s obzirom da Društvo nema ulaganja klasifikovanih u bilansu stanja kao sredstva raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednosti iskazuju u bilansu uspjeha.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj cijeni u odgovarajućem vremenskom okviru. Društvo svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospijea. Društvo neprekidno procjenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promjena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva.

Rizik likvidnosti

				U KM
Finansijska imovina				
31. decembar 2019.	Do jedne godine	Od 1-5 godina	Preko 5 godina	UKUPNO
Bez kamata	8.291.314	-	-	8.291.314
UKUPNO	<u>8.291.314</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>8.291.314</u>
31. decembar 2020.				
Bez kamata	6.273.400	-	-	6.273.400
UKUPNO	<u>6.273.400</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>6.273.400</u>

				U KM
Finansijske obaveze				
31. decembar 2019.	Do jedne godine	Od 1-5 godina	Preko 5 godina	UKUPNO
<i>Ostale obaveze po amortizacionoj vrijednosti:</i>				
Bez kamata	7.139.584	1.415.336	-	8.554.920
Instrumenti po varijabilnoj kamatnoj stopi	1.362.348	1.453.726	-	2.816.074
UKUPNO	<u>8.501.932</u>	<u>2.869.062</u>	<u>-</u>	<u>11.370.994</u>
31. decembar 2020.				
<i>Ostale obaveze po amortizacionoj vrijednosti:</i>				
Bez kamata	4.881.416	1.053.010	-	5.934.426
Instrumenti po varijabilnoj kamatnoj stopi	679.291	774.435	-	1.453.726
UKUPNO	<u>5.560.707</u>	<u>1.827.445</u>	<u>-</u>	<u>7.388.152</u>

Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik neispunjenja ugovornih obaveza drugih ugovornih strana koji će proizvesti finansijski gubitak Društva. Izloženost društva kreditnom riziku i kreditni položaj drugih ugovornih strana su neprekidno praćeni. Izloženost Društva ovom riziku ograničena je na iznos potraživanja od kupaca na dan bilansa. Kontinuirano vrednovanje potraživanja provodi se na osnovu finansijskog položaja kupaca, a kada je potrebno, pribavljeno je osiguranje potraživanja garancijom.

Fer vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o fer vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocjeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku te vrijednosti.

Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrijednost potraživanja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrijednost. Fer vrijednost obaveza po kreditima procjenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Društvu na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata.

Ovako utvrđena fer vrijednost ne odstupa značajnije od vrijednosti po kojoj su iskazane obaveze po kreditima u poslovnim knjigama Društva. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na zarade, zajedno sa drugim porezima. Za razliku od razvijenijih tržišnih privreda zakoni kojima se regulišu ovi porezi i propisi kojima se vrši implementacija ovih zakona često su nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave su predmet kontrola i pregleda od strane ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. To može dovesti do osporavanja transakcija od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa poreskim propisima Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, pri čemu pravo na utvrđivanje i naplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje ne zastarijeva.

To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Pored navedenog, Društvo ima značajne transakcije sa povezanim pravnim licima. Iako rukovodstvo Društva smatra da posjeduje dovoljnu i adekvatnu prateću dokumentaciju u vezi sa transfernim cijenama, postoji neizvjesnost da se zahtjevi i tumačenja poreskih i drugih organa razlikuju od

tumačenja rukovodstva. Rukovodstvo smatra da eventualna različita tumačenja neće imati materijalno značajnih posljedica po finansijske izvještaje Društva.

8. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

Društvo je usaglašavalo salda svojih potraživanja i obaveza sa poslovnim partnerima na dan 31.12.2020. godine. Društvo nema neusaglašenih potraživanja i obaveza.

9. SUDSKI SPOROV I

Dana 22.09.2020. godine smo zaprimili dostavu tužbe na odgovor koju je podnio akcionar radi pobijanja Odluke o prenosu akcija manjinskih akcionara na otkupioaca usvojene na XX godišnjoj skupštini akcionara Društva održanoj dana 29.06.2020. godine. Vrijednost spora je 500 KM. Dostavljen je odgovor na tužbu i očekujemo zakazivanje pripremnog ročišta.

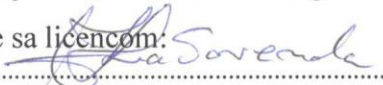
Tužba podnesena 2008. godine od strane tužioca „ŠTAMPA PTT „ d.o.o. Aziz Šaćirbegović bb Sarajevo u predmetu broj 65 0 Mals 195278 11 Mals koji se vodi kod Općinskog suda u Sarajevu. Na dan 31.12.2020. godine čeka se zakazivanje pripremnog ročišta. Vrijednost spora je 456,30 KM.

ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava Društva i odobrila njihovo izdavanje dana 16.02.2021. godine.

U Prijedoru, februara 2021. godine

Lice sa licencom:

Svjetlana Kačavenda, SR-0443/21

MIRA E
A.D. ZA PROIZVODNJU
KEKŠA I SRODNIH PROIZVODA
ČLANICA KRAŠ GRUPE
PRIJEDOR, UL. KRALJA ALEKSANDRA BR.3

Direktor Društva

Marina Stupar dipl.iur